

Psikolojik Danışma ve Rehberlik

Lisans Programı Ders İçerikleri

PCG 102 Rehberlik ve Psikolojik Danışma

(2-2) 5 AKTS

Psikolojik danışma ve rehberliğe ilişkin temel kavram ve ilkeler, psikolojik danışma ve rehberliğin tarihçesi, alanı ve dalları, kullanılan araştırma ve değerlendirme yöntemleri, psikolojik danışma süreci, psikolojik danışma kuramları, psikolojik danışma ve rehberlikte etik ve yasal konular işlenir.

PCG 201 Öğrenme Psikolojisi

(3-0) 6 AKTS

Öğrenmeyle ilgili temel kavram ve ilkeler, öğrenmeyi etkileyen etkenler, öğrenme kuramları, etkili öğrenme yöntem ve teknikleri.

PCG 104 Test Dışı Teknikler

(2-2) 6 AKTS

Bu dersin amacı bireyi tanımanın önemini; bireysel farklılıkları ve bu farklılıkları bilmenin önemini; bireyi tanıma sürecindeki araç ve yöntemleri kavrayabilmeyi. Görüşme, vak'a incelemesi, envanterler, anket, gözlem, psikodrama, sosyometri, otobiyografi gibi tekniklerin anlatımını içermektedir.

PCG 203 Fizyolojik Psikoloji

(3-0) 5 AKTS

Sinir sisteminin yapısı, duyu ve motor fonksiyonlar, öğrenmenin fizyolojisi, duyu, bellek, beynin bilgiyi işlemesi gibi temel psikolojik süreçlerin sinirsel ve kimyasal temelleri araştırılması. Bilginin bir veri olarak alınması, işlenmesi ve kaydedilmesi sürecinde sinir hücrelerinde ve beynin bölümlerinde meydana gelen olayların ve bunlara etki eden faktörlerin incelenmesi. Etkili öğrenme nasıl gerçekleştirilebilir?

PCG 204 Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri

(2-2) 6 AKTS

Psikolojik danışma süreci ile ilgili ilke ve teknikler, gizlilik, gönüllülük, saydamlık, etik, danışan ve psikolojik danışman arasındaki profesyonel ilişkinin kurulması.

PCG 211 Kişilik Kuramları

(3-0) 6 AKTS

Kişilikle ilgili temel kavramlar, kişiliğin gelişimi, uyum ve ruh sağlığı, kişilik kuramlarının özellikleri ve karşılaştırılması, kişilik kuramlarının alan uygulamaları ile ilişkilendirilmesi.

PCG 206 Yaşam Dönemleri ve Uyum Problemleri

(2-2) 5 AKTS

Bebeklik, çocukluk, ergenlik, genç yetişkinlik, orta yaşlar ve yaşlılık gelişim dönemlerinin özellikleri, uyum problemleri ve bu problemlerle baş etme yolları.

PCG 208 Psikolojik Danışma Kuramları

(3-0) 6 AKTS

Temel psikolojik danışma kuram ve yaklaşımları, bu kuram ve yaklaşımların temelini oluşturan kavram, ilke ve teknikler, kuramların psikolojik danışmaya yansımaları ve yeni yönelimler.

PCG 209 Mesleki Etik ve Yasal Konular

(2-2) 3 AKTS

Psikolojik danışma ve rehberlik alanındaki etik ilkeler ve genel uygulama standartları, mesleki etiğe uygun karar verme, danışan hakları ve psikolojik danışmanın sorumlulukları, yasal sorunlar.

PCG 301 Okul Deneyimi ve Psikolojik Danışman Yardımcılığı I: Mesleki Rehberlik ve Danışma

(2-16) 10 AKTS

Bu ders kapsamında, öğretmen adayları 3.sınıfa geçtiklerinde öğretmen eğitimi için işbirliği yapılan uygulama okullarında görev yapan deneyimli ve başarılı uygulama öğretmenlerinden birisinin sınıfına "Yardımcı Öğretmen" olarak yerleştirilirler. Öğretmen adayları bu sınıflarda (a) üniversitede aldıkları diğer derslerin ödev ve uygulamalarına ilişkin gözlem, inceleme ve araştırma yapacak, (b) eğitim- öğretimle ilgili işlerde yardımcı olduğu öğretmene yardım edecek, (c) ihtiyacı olan öğrencilere bireysel ders verecek ve (d) öğretmenin uygun göreceği benzer diğer işleri yapacaktır. Psikolojik Danışman Yardımcısı olarak görev alan öğrencilerin sorumlulukları buldukları okulun seviyesine göre farklılıklar gösterebilecektir. Fakat her koşulda, Psikolojik Danışman Yardımcısının 2 temel görevi vardır: (1) Mentörlerinin uygulamasını dikkatle gözlemlemek ve "uygulamanın kendisinden öğrenmek" (2) Öğrenci başarısına katkıda bulunmak ve "uygulamanın içinde öğrenmek" Bu ders "Mesleki Rehberlik ve Danışmanlık" dersiyle bağlantılı olarak verilecek olup, ders kapsamında kariyer gelişimine dair temel yaklaşımlar ele alınacaktır.

PCG 302 Okul Deneyimi ve Psikolojik Danışman Yardımcılığı II: Mesleki Rehberlik ve Danışma Uygulaması

(2-16) 10 AKTS

Bu dersin birinci bölümünü geçen öğrenciler, yeni bir okula "Yardımcı Öğretmen" olarak yerleştirilecekler ve ilk derste olan deneyimleri bu kez yeni bir okul ortamında yaşayacaklardır. Öğretmen adayları öğretmen eğitimi için işbirliği yapılan uygulama okullarında görev yapan deneyimli ve başarılı uygulama öğretmenlerinden birisinin sınıfına "Yardımcı Öğretmen" olarak yerleştirilirler. Öğretmen adayları bu sınıflarda (a) üniversitede aldıkları diğer derslerin ödev ve uygulamalarına ilişkin gözlem, inceleme ve araştırma yapacak, (b) eğitim- öğretimle ilgili işlerde yardımcı olduğu öğretmene yardım edecek, (c) ihtiyacı olan öğrencilere bireysel ders verecek ve (d) öğretmenin uygun göreceği benzer diğer işleri yapacaktır. Psikolojik Danışman Yardımcısı olarak görev alan öğrencilerin sorumlulukları buldukları okulun seviyesine göre farklılıklar gösterebilecektir. Fakat her koşulda,

Psikolojik Danışman Yardımcısının 2 temel görevi vardır: (1) Mentörlerinin uygulamasını dikkatle gözlemlemek ve "uygulamanın kendisinden öğrenmek" (2) Öğrenci başarısına katkıda bulunmak ve "uygulamanın içinde öğrenmek"

Bu ders "Mesleki Rehberlik ve Danışmanlıkta Uygulama" dersiyle bağlantılı olarak verilecek olup, ders kapsamında mesleki rehberlikte kullanılan danışmanlık becerileri, kariyer değerlendirme teknikleri ve kariyer danışmanlığı grup çalışması oluşturma becerileri kazandırılacaktır.

PCG 304 Rehberlik ve Psikolojik Danışmada Program Geliştirme

(2-2) 5 AKTS

Bu dersin amacı ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimde oluşturulacak olan rehberlik ve psikolojik danışmanlık programlarının planlanması, içeriklerinin hazırlanması, düzenlenmesi ve uygulanmasının öğrenilmesidir.

PCG 306 Öğrenme Güçlükleri

(3-0) 5 AKTS

Öğrenme güçlüğü'nün tanımı, öğrenme güçlüklerinin sınıflandırılması, nedenleri, sınıf ortamında ayırt edilmesi, eğitim ortamının düzenlenmesi, öğrenme güçlüğü olan öğrencilere, ailelerine, öğretmenlere yönelik rehberlik ve psikolojik danışma yöntem ve teknikleri.

PCG 310 Davranış Bozuklukları

(3-0) 5 AKTS

Farklı kuramlara göre davranış bozukluklarının tanımı ve nedenleri, klasik sınıflandırma ve güncel DSM tanı ölçütleri; DSM tanı ölçütlerine göre davranış bozuklukları ve müdahale yöntemleri.

PCG 401 Psikolojik Danışman Adaylığı ve Uygulamaları: Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması I

(2-16) 10 AKTS

Öğretmen yardımcılığını başarıyla tamamlayarak son sınıfa geçen öğretmen adayları iki dönem "tam-gün" öğretmenlik uygulamasında yer alacaklardır ve "Aday Öğretmen" olarak okullara yerleştirileceklerdir. Atandıkları psikolojik danışmanın gözetiminde psikolojik danışmanlığa ilişkin görev ve sorumlulukları aşamalı olarak arttırılacaktır ve en az beş hafta olmak üzere bir psikolojik danışman olarak tam sorumluluk almaları desteklenmektedir. Bu süreçte öğretim üyesi ve atandığı mentor öğretmen tarafından gözlem yapılacak ve belirli aralıklarla geribildirim verilecektir. Bu ders, "Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması" dersinin içeriği de kapsanarak verilecektir. Bu ders, psikolojik danışma tekniklerinin terapötik yaklaşımlara uygun olarak uygulayabilme becerilerinin uygulanması ve değerlendirilmesi, öğrencilerin bireysel görüşme yapması ve süpervizörü tarafından değerlendirilip geribildirim verilmesi süreçlerinden oluşmaktadır.

PCG 402 Psikolojik Danışman Adaylığı ve Uygulamaları II: Grupla Psikolojik Danışma

(2-16) 10 AKTS

Öğretmen yardımcılığını başarıyla tamamlayarak son sınıfa geçen öğretmen adayları iki dönem “tam-gün” öğretmenlik uygulamasında yer alacaklardır ve “Aday Öğretmen” olarak okullara yerleştirileceklerdir. Atandıkları öğretmenin gözetiminde öğretmenliğe ilişkin bütün görev ve sorumlulukları yerine getirmekle sorumlu olacaklardır. Bu süreçte öğretim üyesi ve atandığı mentor öğretmen tarafından gözlem yapılacak ve belirli aralıklarla geribildirim verilecektir. Bu yarıyılın tamamlanmasıyla öğrenciler mezun olacaklar ve profesyonel “Psikolojik Danışman” olacaklardır. Aday psikolojik danışmanlar için bu döneme ulaşmak, tüm teori ve uygulama derslerini başarıyla geçtikleri anlamına gelmektedir. Bu son dönemde de en az yedi hafta sürecek bir uygulama deneyimi yaşayacaklar ve psikolojik danışman olarak tam bir sorumluluk üstleneceklerdir. Bu ders “Grupla Psikolojik Danışmanlık” dersi ile birlikte verilecek olup, öğrenciler, grup dinamiklerinin temelleri, ilkeleri ve teorik alt yapısına dair bilgi ve deneyim elde edecekler, grup içinde yer alan “roller, davranış ve kişilik deneyimleri, grupla psikolojik danışmanlığın işlevleri ve uygulamaları”na ilişkin bilgi ve beceri kazanacaklardır.

PCG 403 Psikolojik Testler

(2-4) 5 AKTS

Psikolojik testlere ilişkin temel kavram ve ilkeler, bireysel ve grup zekâ testleri, başarı, yetenek ve kişilik testleri, ilgi envanterleri, bazı test ve envanterlerin uygulanması ve değerlendirilmesi.

SEÇMELİ DERSLER

PCG 411 Psikolojik Danışmada Bilinçli Farkındalık Temelli Yaklaşımlar

(3-0) 5 AKTS

Kavram olarak bilinçli-farkındalık, kuramsal temeli, temel tutumlar, ölçme araçları, ilgili bilimsel araştırmalar. Kavram olarak Öz-anlayış, kuramsal temeli, alt boyutları, ölçme araçları, ilgili bilimsel araştırmalar. Bilinçli-farkındalık temelli terapiler: B.F. temelli stres azaltma programı, B.F. temelli bilişsel terapi, kabul ve kararlılık terapisi, diyalektik davranışçı terapi. Bu terapilerin içeriğini oluşturan ortak uygulamalar.

PCG 412 Motivasyon ve Öz-Belirleme Kuramı

(3-0) 4 AKTS

Öz-belirleme kuramının genel çerçevesi olarak güdülenme ve kişilik. Diğer motivasyon kuramlarına genel bakış. Öz belirleme kuramını oluşturan 5 mini kuram ve içerikleri. Bilişsel değerlendirme teorisi, Organizmik entegrasyon teorisi, Nedensellik oryantasyon teorisi, temel psikolojik ihtiyaçlar teorisi, amaç içerikleri teorisi. İlgili

PCG 413 Sosyal Beceriler

(3-0) 4 AKTS

Sosyal beceri nedir, Kuramsal temel, Sosyal beceri teorileri, sosyal beceri alt boyutları, Uygulama: sosyal beceri eğitiminin içerikleri, arttıracak çalışmalar, teknikler, farklı gelişim dönemlerine uyarlanması ve becerilerin aktarımı.

PCG 414 Aile Danışmanlığı

(3-0) 5 AKTS

İnsan davranışına etki eden aile içi dinamikleri ve yapıları anlama, temel aile kuramlarını inceleme ve kişilerarası ilişkiler, çift ve aile sorunlarında kullanılacak danışmanlık tekniklerini vaka örnekleri üzerinden tartışarak geliştirme.

PCG 415 Danışmanlıkta Kültüre Duyarlılık

(3-0) 4 AKTS

Psikolojik danışmanlık sürecine etki edebilecek kültürel konuların incelenmesi, kültüre duyarlılığın ve bireysel farkındalığın artması, çokkültürlü danışmanlığa uygun danışmanlık stratejileri ve yetkinliklerin geliştirilmesi.

PCG 416 Danışmanlıkta Pozitif Psikoloji Yaklaşımı

(3-0) 4 AKTS

Pozitif psikolojinin temel kavramları, alandaki güncel bilimsel araştırmalar ve psikolojik danışmanlık uygulamalarında pozitif psikoloji yaklaşımının vaka örnekleriyle incelenmesi ve kavranması.

PCG 417 Gelişimsel Dönem Olarak Genç Yetişkinlik (18-25 yaşlar arası)

(3-0) 5 AKTS

Yetişkinliğe geçişle ilgili kuramlar, yetişkinliğe geçişi etkileyen faktörler; tarih, kültür ve ekonomik sorunlar. İş hayatına, evliliğe ve ebeveyn olmaya geçiş genç yetişkinin hayatını nasıl etkilemektedir?

PCG 418 Ergenlikte Stres Alanları ve Stresle Başa Çıkma

(3-0) 4 AKTS

Ergenlerin evle, okulla, romantik ilişkilerde, akran baskısıyla, gelecekle ilgili endişelerle, ekonomik sorunlarla ilgili yaşadıkları stresin niteliği nedir? Ergenlikte stresle başa çıkma teknikleri nelerdir? Nasıl geliştirilebilir?

PCG 419 Demokrasi ve Çocuk Hakları

(2-2) 5 AKTS

Demokratik bir toplumda, çocuklar dahil tüm bireyler eşittir ve doğuştan doğal hakları vardır. Fakat bu hakları kullanmak için, bireylerin eğitime ihtiyaçları vardır ki, yetenekleri açığa çıkabilsin ve kendilerini fark edebilsinler. Bu derste, demokrasi, demokratik haklar ve sorumluluklara dair bilgi, değer ve beceriler öğretilecek, çocuk haklarına ilişkin adil ve eşit eğitim konuları işlenecektir.

PCG 420 Çevre Bilinci

(2-2) 5 AKTS

Doğal- çevresel kaynaklar insanlığın temelini oluştururlar. Bu doğal kaynakların yanlış kullanımı gelecek insanlığın yıkımı olacaktır. Bu doğal kaynakların korunması için gerekli olan bilgi, değerler ve beceriler en iyi okullarda öğrenilir. Bu sebeple, bu ders kapsamında çevrenin doğası, çevresel problemler, çevrenin geleceği, ve doğanın korunması için gerekli bilgi, beceri ve değerler çalışılacaktır. Çevre bilinci olan öğrencilerin yetiştirilmesi için önce öğretmenlerin aynı bilinç ve farkındalığa sahip olmaları gerekmektedir.

PCG 421 Dünya Kültürleri ve Eğitim

(3-0) 5 AKTS

Her milliyet bir kültürle oluşur. Her kültür kendi dilini, müziğini, dansını, yemeğini ve geleneklerini yaratır. Aynı zamanda her kültür kendi eğitimine de oluşturur. Bu bağlamda, eğitim kültüre bağlıdır ve doğası gereği millidir. Fakat eğitim sadece milli değildir. Aynı zamanda evrensel ve teknik boyutları da vardır. Her bireyin eğitime ihtiyacı vardır ve öğrenme koşulların sağlandığı her yerde gerçekleşebilir. Kültürler ve diğer ülkelerin eğitim sistemleri hakkında bilgi sahibi olmak sosyal ve eğitimsel gelişimin güçlü dinamiklerinden biridir. Bu ders kapsamında, PISA ve TIMSS gibi uluslar arası testlerle belirtilen en az beş çok başarılı ülkenin eğitim sistemleri ve kültürleri incelenecek olup, Türkiye ile karşılaştırmalı olarak sunulacaktır.